

stemmelse baade med Folkething og Lands-
thing og ikke blot med et af dem. Det gik
imidlertid her, som det jo vistnok gaar med
ethvert Ministerium, at selv de, der tidligere
have været enige, ved de stiftende Forhold
blive uenige. Der kom en Tid, da Mini-
steriet ikke længer kunde sætte sine Krav
igjennem, men Følgen deraf var ikke, at Mini-
steriet sagde: disse Krav skulle gennemføres,
og naar de ikke kunne gennemføres med
Folkethinget, skulde de gennemføres uden
eller endog imod Folkethinget. Nei, Følgen
blev, at Ministeriet sagde, at hvis Folke-
thinget fandt, at Regeringen ikke gavnede
Landet og Staten ved at føre Sessjonen til-
ende, hvad den ellers vilde være villig til,
saa vilde Ministeriet tage et væsentligt Hen-
syn til Thingets Afstemning. Det var den 18de
Maj 1870, at Grev Frijs som Conseilspresi-
dent udtalte disse Ord (Tidenden, Sp. 6521).
Da han havde sluttet, tog umiddelbart der-
efter den daværende Kultusminister, den nu-
værende Overpræsident for Kjøbenhavn, Kam-
merherre C. Rosenørn, Ordet og udtalte
blandt andet, at „en konstitutionel Minister
bør trække sig tilbage, naar Repræsentationen
har en Anskuelse, om hvis Rigtighed han
ikke kan overbevise sig, men som den fast-
holder. Dette er en af de Veie, ad hvilke
vi føres til det parlamentariske System“.
De Herrer se altsaa, hvorledes det daværende
Ministeriums og dets enkelte Medlemmers
Erkjendelse af Grundlovens rette Mening
var aldeles forskjellig fra den, der leder det
nuværende Ministerium. Ja, den samme Mi-
nister tilspøiede endog saa de bekjendte Ord:
Stab i dette Thing (det er: her i Folke-
thinget) en stærk, kompakt Majoritet, som til-
egner sig Anskuelser, hvorefter Landet kan
regjeres, og som bæres af en offentlig Over-
bevisning, saa har De Magten i Deres Hæn-
der, og saa bør de have den. Det er saa
stærke Ord, at Folkethinget end ikke nogenstunde
har gjort dem til sine. Folkethinget har ikke
forlangt at have Magten i sine Hænder, men
det har forlangt, at det ikke skal udelukkes
fra Magten, det har forlangt at have Del
i Magten. Vi har saaledes ogsaa under den
nye Grundlov haft et Ministerium, som er-
kjendte, at det for med Rette at sidde paa
sin Plads maatte være i Overensstemmelse
med Folkethinget ligesaa vel som med de
andre Led af Lovgivningsmagten; men des-
værre har intet Ministerium siden den Tid
sluttet sig til denne Anskuelse, og naar den
cerede Finansminister søger Grunden til den
nuværende Strid i 1872 eller rettere i 1873,
(thi det var i dette Aar, at de Adresser, som
han sigtede til, bleve indgivne), er det aaben-
bart urigtigt, Striden er ældre, den er fra dette

Ministeriistiftelse i Maj 1870; thi da dannede der
sig et Ministerium med det udtrykkelige Forsæt
at bekæmpe den Parlamentarisme, som det
tidligere Ministerium havde godkjendt, og som
havde fundet Næring i de Afstemninger, der
havde bevirket dets Afgang. Jeg siger ikke,
at det var Tilfældet med alle de Medlemmer,
som fik Sæde i det nye Ministerium; thi f.
Ex. Finansminister Jørgen traadte jo efter
nogen Tids Forløb tilbage fra sin Plads,
netop fordi han ikke kunde sætte sin Villie
igjennem her i Thinget med Hensyn til en
Indkomsskat-Lov. Men det er jo ogsaa den
eneste Minister, der siden 1870 har stillet sin
Portefeuille paa en bestemt Sag. Derimod
foreligger der Udtalelser fra det nye Mini-
steriums ledende Mænd, saa at det ikke er
løse Paastande fra mig at det er fra Mini-
steriets Dannelse i 1870, at Striden stammer,
og at det, man vilde, var at modarbejde den
Parlamentarisme, der da begyndte at spire
frem eller rettere sagt da allerede havde
været anerkjendt af Regeringen i 4—5 Aar
og havde haft en Virkning, som man frygtede
skulde gjentage sig, at et Ministerium nemlig
ikke kunde bringe Folkethinget til at gaa ind
paa en Post paa Finansloven, som det an-
saae for nødvendig, og derfor blev nødt til at
vige sit Sæde. Den Post, der forlangtes
i 1870 — det maa jeg maafe indstøde, da
jeg glemte det før — var til Forstærkningens
Indførelse. Mærkeligt nok kommer et lig-
nende Forslag igjen iaar frem i vort Budget,
uden at man kan se, hvad Hensigten kan
være dermed. Dette Forslag blev trods den
daværende Conseilspæsidents før nævnte
Udtalelse den 19de Maj 1870 forkastet med
57 Stemmer mod 44; endnu den samme
Aften indgav Ministeriet Bøggjæring om Af-
sked, og den følgende Dag meddelte det dette
her i Thinget under udtrykkelig Henvisning til
den Afstemning, her havde fundet Sted.
Saa langt var det dengang fra, at man
mente, at jo mere et Ministerium var i
Overensstemmelse med Folkethinget, desmere
var det netop dets Bligt at blive paa sin
Plads. Men, som jeg før omtalte, den der-
paa følgende Conseilspæsident, Grev Hol-
stein-Holsteinborg, fulgte ikke den Vej,
Grev Frijs havde anvist, men søgte netop
af al Magt at komme bort deraf. Ved Bal-
get i Skjelskør den 31te Oktober 1873 yttrede
han saaledes: Det nuværende Ministeriums
Oprindelse maatte lade det føle sig meget lidt
opfordret til at vige for det parlamentariske
System; det var jo netop dannet, fordi man
da ikke vilde bøie sig for dette; men søgte at
sammensætte et Ministerium af de Mænd,
der troedes at være bedst egnede til at samle
et Flertal om sig mod det da fremspirende